

եւ երկայնակի՝ մուրհատական հրացան մը հանա-
գերձ վառօրէի անօթով եւ գնդակակալով, Ի վերջոյ
եղբօրը տուաւ փորձիկ արծաթի սրնաք մը՝ զոր մե-
տաքանայ ժապաւինէն կանխէ վիշն: Մարգիդն իւր
սպառազնունք ի իւրը չէր ընկողւոյած, երբ մեղմ հաղէ
մայն մը լսուեցաւ: Տօննա Գամիլեա բացաւ դուռը,
եւ Մարգիդին հրացանակիրը ներս մտաւ: Ըստ ամե-
նայն իւր տիրոջը պէս զինաւորուած, բայց ոչ այն-
չափ հարուստ:

«Ուրեմն, ըսաւ Մարգիդն, ամենայն ինչ ի
կարգի՞ ե'ս»:

«Ամենայն ուրեք հանգարտութիւն է, միայն
գիշերապահ հաց սենեակը քանի մը հոգի նստած կը
շաղկիւրատեն»:

«Հարկը պահես ըսէք վաղէ, ըսաւ Մարգիդը
տիրնանց գաւառակով, որ ես ինչպէս յառաջագոյն ի-
րեն ըսած էի, արշալոյսին Սեւիւն ճանապարհհո-
գեյի, ուր իմ ներկայութիւնն կարեւոր էր ստիպու-
ղական գործքեր կատարելու համար»:

«Ուրեմն տօնիկայ իրեն ըսած էիր, հրացուց
Տօննա Գամիլեա»:

«Ոչ, պատահականաց հանգարտութեամբ
Գաւառիւն, բայց եթէ ասաց հոյճքնէք դուք զինքն՝
որ նահանգաւոր ժամանակ պայր ըսած եմ, կը հաւ-
ատայ ձեզի եւ կը կարծէ թէ լսած չէ: Ուրեմն
մնացէք բարեւա եւ արթնցէք»:

Մարիամ գարձնալ հօրը գիրկն ինկաւ: Վեր-
ջին համբոյր մը տուաւ հայրն անոր շքեմանցը, եւ
բորձ ձեռքը թօթուելէն ետեւ խուանին հետ իւր
սենեակը մտաւ: Հին շատ չյապապեց, մատուցը
թխածուց օրհնեալ չորս անօթիւն մէջ, որ գրան
բով կարուած էր. եւ ճակատք բերանն ու կուրծքը
խաշակեցէն ետեւ՝ մեկեցաւ սենեկէն:

Հստ մեծ ճարտարութիւն հարկաւոր էր. ա-
ռանց տեսնուելու մտաւ իջնալու էր: Բայց որպէս
զի մտան երթան՝ հարկ էր անցնիլ բակէն, եւ
եթէ հոն տեսնուէին, բաւանդակ ձեռնարկութիւնն
ի գերեւ կ'ելէր: Սակայն ուրիշ անգամ անկէ ան-
ցած էին առանց տեսնուելու: Այս անգամ ալ յա-
ջողեցաւ: Վառն զի միջոյ մէջ ամենայն ինչ ի խոր
հանգարտութեան էր: Յերկայտութիւն որմին սպրը-
գելով՝ հասաւ Մարգիդը մտանին դուռն՝ որ արդէն
բաց էր, եւ մէջն աներեւոյթ էր դուռ:

Խուան՝ որ Մարգիդին ստն առ օտն կը հե-
տեւէր, ներս մտաւ, գուռն ետեւէն փակեց եւ ան
միջապէս լոյս վառեց. երկուքն ի միասին զգուշա-
ւթեամբ երկայն սանդղէն խորայտաժամ մտանն ի-
ջան: Իւրեքին մտանն այնչափ մեծ էր օրշափ բլրին՝
որուն վրայ բերդը կառուցուցաւ էր: Մտանին վեր-
ջին ծագը նեղ եւ ցած նիւղ մը կար, որ բլրոյն
ստորոտը կը հանէր: Ատիկայ ի սկզբան գիրուրէեան
համար շինուած էր, որպէս զի մտանն տարուելն
պարէնն հարկ չըլլայ նաեւ բլրոյն վրայ հանել եւ
յետոյ խորայտաժամ մտանն իջնցնել: Սակայն քիչ
անգամ, նա աւանիկ ըսաւ չէր գործածուեր առ
այս, այնպէս որ այս նիւղին զարկութիւնն իւր մոռ-
ցուած էր: Բայց երբ բերդը մնայուն պահակա-
պան բնութեցաւ, Մարգիդին միտքն ինկաւ տօն-
իկայ, եւ յօգուտ կը գործածէր զայն իւր գաղտնի
եւ խորհրդական զբօսանայ:

Այսպէս նաեւ այս անգամ ալ: Մի միայն
անհամայն այն էր՝ որ նիւղին բերնին մօտեն, որ
գրեթէ մայրաւախիւս ծածկուած էր, պահանջօրց
կային: Վառն զի Գաղղեացիք բերդը պահանջօրաց
չլիծայիք չըլծապատած էին, որպէս զի ապահով
ըլլան յեղակարծ յարձակմանէ՝ որ այս զարկացեալ
քաղաքական պատերազմին ժամանակ անկարելի չէր:
(Հօգուտն էն է)

Ա Ռ Ա Կ

ՄԱՐԿԱՆ ԵՒ ԹԻԹԵՆԻԿ

(Հատ 2. Բ. Գ.)

Առտոն էր շքեղ, որ ունի մատամբ
Կ'ուսիգօծիկ չիւ, խոտք, ձոր, դաշտ եւ ամառ,
Երբ մամուկ մ'աւաղգ, դիմօք վարդագոյն՝
Հօրն ինտ ըրցօտնուլ ներս էր այրանն:

Հոռի ըղաղ այրեւն յայրեց կողմանէ;
Փողփողէ եւ շուրի, անմանցնէր ցամէ,
Մաղցրիկ սուսախում կը շնչէ թծնէն
Տերնախօտն գով կամայաց անքեւն:
Ամառապարձակ թրուռնք ճրոտադնէ,
Ամանց մայմանի՞ք սեւ լիւրանց կողմն
Խոխոյէ ջրվաժ. եւ զգայնք ունիսկ
Հեղիկ կարկաճ խոտ շամբերու տակ:

Ջաշտ տեսիլ շքեղ մամուկ զմանց քան,
Բայց ամէն տեսածն իսկոյն մոռացաւ,
Երբ թիթնա շքեղ թնեղին շողողուն,
Նրիկներսիք ցուցանէ յայրեւն շողուն,
Մեր սիրտն մամկան ձրեցնէր գաւնէ:
Նոր այրից թիթնան, այն, կը հառաչէր,
Պիտի շոշափնէ՞ թնեղն ունիեփայն:
Թիթնուն ըսկաւս յամկան թրթթուն,
Տերնն տնրեւն, դար վեր ու դար վար:
Ձորէ ձոր անցաւ անոր նստեւն,
Սոյեց ամկնայ գորգն մաղկեղնիկ:
Սեր թիթնան նրկոր հալածեց զամանիկ,
Քրքրանցից, վերքեր իսկ քացաւ շատ տեղ:
Բայց ինչ ցնեթնիկն, նոր, մե. վերջապէս
Յափ անկաւ թիթնուն այն գնդեցիկուն:

Յըմոռնիկն անոր դարձաւ շոյտ ի քաղ՝
Բացած հազիւ ձեռքն էր իտ խոր դիմաց,
Ինչ տեսնէ. — տօգոյն եւ եղծ այն թնեղն
Ու անպէս շքեղ ձիւն երևեց:
Տըլիդնայ մամկնիկ: Իսկ հայրն խորն անաւ.
Ա՛ս դաւ, հրեւն, խրաւ եւ ի միտ առ քան:
Այսպէս աշխարհին ձմ տոտ քարիքան.
Ու նոր տակաւին շոշափն զանոց զնո՝
Յի փայլն այն, գաւնի խոլոյտուն,
Բայց հազիւ քրքրամբ թէ շնեղն, անգն
Գնդն առ հայադարձ յօյս անմեղ ցնդին,
Թողուն խաղն ու փոռ միայն մեր սրտին: